Beatriu Cajal. Fou secretària del Premi Internacional Catalònia d'Il·lustració

El Premi Internacional Catalònia d'Il·lustració

Una vegada hi havia un Premi Internacional d'Il·lustració que es deia Catalònia i que es va convocar durant set edicions entre els anys 1984 i 1997. Els seus pares van ser el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i el Consell Català del Llibre per a Infants i Joves, que van comptar amb la col·laboració d'entitats patrocinadores que van anar canviant al llarg del temps (Enciclopèdia Catalana, Fundació Caixa de Catalunya, Editorial Byblos i una altra vegada Enciclopèdia Catalana).

El Premi Internacional Catalònia d'Il·lustració va néixer l'any 1984 com a alternativa a la Biennal de Bratislava. Convocat també amb periodicitat bianual, premiava il·lustracions originals de llibre infantil ja publicat i, des del primer moment, va comptar amb una resposta important per part dels il·lustradors d'arreu del món.

La participació va anar augmentant progressivament i es va passar dels 150 il·lustradors l'any 1984 als 232 l'any 1997. Perquè ens en fem una idea, en la darrera edició el jurat, que tenia sempre un caire marcadament internacional i que representava una gran varietat de tendències entre els especialistes en il·lustració i en llibre infantil, va trobar-se amb un total de 4176 originals, pertanyents a un màxim de tres llibres que havia presentat cada il·lustrador. El nombre de països representats oscil·lava sempre al voltant dels quaranta.

El Premi Internacional Catalònia d'Il·lustració era ben conegut en tots els àmbits del llibre infantil internacional. Representava una finestra oberta a través de la qual es potenciava l'intercanvi d'idees i coneixements entre els professionals del nostre país i la resta del món, i era un punt de trobada entre les nostres associacions professionals i entitats relacionades amb el llibre infantil i juvenil, i les seves homònimes en els circuits internacionals.

L'exposició d'il·lustradors seleccionats, que estava formada per la il·lustració premiada, les guardonades amb placa i les que van obtenir un diploma, a més d'un bon nombre d'altres il·lustracions

Il·lustració: Pep Montserrat. Premi Catalònia d'Il·lustració 1997

Il·lustració: Carme Solé Vendrell. Premi Ctalònia d'Il·lustració 1984

escollides pel mateix jurat, va itinerar per diverses ciutats europees a més de Barcelona: 1990, Bolonya, a la Fira del Llibre Infantil; 1992, Londres i Munic, a la Jugendbibliothek; 1994, Madrid i Estrasburg, a l'École des Arts Décoratifs; 1996, Dublín.

A partir de la quarta edició del premi es va organitzar un simposi internacional sobre aspectes relacionats amb la il·lustració i la literatura infantil i juvenil. D'aquest simposi en són testimoni de gran interès les ponències dels seus participants, que encara avui constitueixen una eina valuosa per a l'ensenyament i la reflexió sobre aquest àmbit de la creació artística. Aquestes ponències es poden trobar en els diferents catàlegs del Premi Internacional Catalònia d'Il·lustració que, malauradament tot i no estar ja en venda, pot haver-hi en algunes biblioteques de la xarxa de biblioteques públiques de Catalunya.

És de lamentar que, en un moment tan important com l'actual, en què la implantació de les noves eines tecnològiques significa un repte i un estímul en l'àmbit de la creació artística a tots nivells i molt especialment en el sector que ens ocupa, el del llibre infantil, amb totes les conseqüències que a nivell pedagògic i de percepció per part del receptor –el lector, el nen, el ciutadà adult de demà– això comporta, s'hagi perdut un espai comú tan important i útil com el Premi Internacional Catalònia d'Il·lustració, que era un premi d'il·lustració però era, també, molt més que això.

I vet aquí un gos, vet aquí un gat, que aquest conte ja s'ha acabat. O no?

PREMI CATALÒNIA D'IL·LUSTRACIÓ

1984

Premi: Carme Solé Vendrell (Espanya)
Títol del Llibre: *La lluna d'en Joan*
Editorial: Blackwell-Hymsa

Plaques: David McKee (Gran Bretanya) / Dusan Kallay (Txecoslovàquia) / Klaus Ensikat (RDA)

Jurat: President: Daniel Giralt-Miracle
Membres: Asun Balzola (Espanya) / Erika Von Engelbrechten (RFA) / Rico Lins (Brasil) / Carla Poesio (Itàlia) / Dusan Roll (Txecoslovàquia) / Tony Ross (Gran Bretanya) / Núria Ventura (Espanya) / Francesc Vila i Rufas, Cesc (Espanya)

1986

Premi: Stasys Eidrigevicius (Polònia)
Títol del Llibre: *Z Prowrotem*
Editorial: Iskry

Jurat: President: Andreu Alfaro
Membres: Jeanine Despinette (França) / Erika Von Engelbrechten (RFA) / Carla Poesio (Itàlia) / Carme Solé Vendrell (Espanya) / James Fraser (EUA) / Svend Otto (Dinamarca) / Dusan Roll (Txecoslovàquia) / Núria Ventura

1988

Premi: Kveta Pacovska (Txecoslovàquia)
Títol del Llibre: *Three Cats*
Editorial: Albatros

Plaques: Marian Murawski (Polònia) / Hammo Sugiura (Japó) / Manuel Boix (Espanya)

Jurat: President: Albert Ràfols-Casamada
Membres: Jeanine Despinette (França) / Teresa Duran / Stasys Eidrigevicius (Polònia) / Vladimir Goriainov (URSS) / Can Göknil (Turquia) / Takeshi Matsumoto (Japó) / Carla Poesio (Itàlia) / Kathy Lowinger (Canadà)

1990

Premi: Alfonso Ruano (Espanya)
Títol del Llibre: *El guardián del olvido*
Editorial: Ediciones S.M.

Mencions: Helena Alexandrino (Brasil) / Pablo Echevarría / Mireille Levert (Canadà)

Jurat: President: Ricard Giralt-Miracle (Espanya)
Membres: Gustavo Ariel Rosemffet (Argentina) / Teresa Duran (Espanya) / Josep Miquel Garcia (Espanya) / Ana Maria Machado (Brasil) / Claude Lapointe (França) / Ronald Jobe (Canadà) / Gunnel Enby (Suècia) / Kveta Pacovska (Txecoslovàquia)

Simposi: Imaginació i Tècnica
Moderador: Antonio Basanta (Espanya)
Ponents: Can Göknil (Turquia) / Enric Satué (Espanya) / Maria Rius (Espanya) / Gabriel Janer Manila (Espanya) / Jean Claverie (França) / Juan Carlos Eguillor (Espanya) / Marcel Coderch (Espanya)

1992

Premi: Leslie Liu (Taiwan)
Títol del Llibre: *The Mouse Bride*
Editorial: Yuan Liou Publishing Co. Ltd.

Mencions: Gustavo Ariel Rosemffet (Argentina) / Pep Montserrat (Espanya) / Josef Wilkon (Polònia)

Jurat: President: Joan-Josep Tharrats (Espanya)
Membres: Ian Butterwoth (Gran Bretanya) / Jean Claverie (França) / Takeshi Matsumoto (Japó) / Alfonso Ruano (Espanya) / Barbara Scharioth (Alemanya) / Carme Solé Vendrell (Espanya)

Simposi: L'infant davant la imatge
Moderador: Francesc Boada (Espanya)
Ponents: PEF (França) / Janine Despinette (França) / Francesco Tonucci (Itàlia) / Teresa Duran (Espanya) / Asun Balzola (Espanya) / Manuel Boix (Espanya) / Josep Maria Rius, JOMA (Espanya)

1994

Premi: Gennady Spirin (Rússia)
Títol del Llibre: *Kashtanka*
Editorial: J. F. Schreiber

Menció Especial: Gabriela Rúbio (Espanya)

Jurat: President: Manuel Boix
Membres: Christian Broutin (França) / Pep Duran (Espanya) / Barbara Elleman (EUA) / Eva Glistrup (Dinamarca) / Lesley Liu (Taiwan) / Allan Manham (Gran Bretanya)

Simposi: Ficció i no ficció en la il·lustració contemporània
Moderador: Ramon Besora
Ponents: Montserrat Castillo (Espanya) / Jörg Müller (Alemanya) / Miguel Calatayud (Espanya) / Roberto Innocenti (Itàlia) Carme Solé Vendrell (Espanya) / Claude Lapointe (França)

1997

Premi: Pep Montserrat (Espanya)
Títol del Llibre: *Les collites del diable*
Editorial: La Galera

Menció Especial al primer llibre: Koen Vanmechelen (Bèlgica)

Jurat: President: Daniel Giralt-Miracle (Espanya)
Membres: Chiara Carrer (Itàlia) / Denise Dupont-escarpit (França) / Teresa Duran (Espanya) / Miguel Ángel Fernández Pacheco (Espanya)/ Gennady Spirin (Rússia) / John Vernon Lord (Gran Bretanya)

Simposi: Feu lloc a la il·lustració!!
Moderadora: Teresa Duran (Espanya)
Ponents: John Vernon Lord (Gran Bretanya) / Denise Dupont-Escarpit (França) / Miguel Ángel Fernández Pacheco (Espanya) / Chiara Carrer (Itàlia) / Gennady Spirin (Rússia)

Relació de catàlegs editats:

Premi Internacional Catalònia d'Il·lustració 1988, editat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la Fundació Enciclopèdia Catalana. Barcelona, febrer de 1990. ISBN: 84-393-1281-4

IV Premi Internacional Catalònia d'Il·lustració, editat per la Fundació Caixa de Catalunya, Barcelona, febrer de 1991. ISBN: 84-404-8799-1

VI Premi Internacional Catalònia d'Il·lustració, editat per Enciclopèdia Catalana. Barcelona, gener de 1995. ISBN: 84-7739-852-6

VII Premi Internacional Catalònia d'Il·lustració, editat per Enciclopèdia Catalana. Barcelona, febrer de 1997. ISBN: 84-8256-305-X